

MIDTBYPREGNSKAP 2018

INNHOOLD

- Forord **side 3**
- Hverdagsbyen **side 4**
- Reiser til byen **side 5**
- Handel og transport **side 6**
- Reiseliv i Midtbyen **side 8**
- Folk i byen **side 9**
- Folk i byrommene **side 10**
- Handlevaner i Midtbyen **side 12**
- Handelsomsetning **side 13**
- Renhold og vedlikehold **side 16**
- Lufta i Midtbyen **side 18**
- Parkering i Midtbyen **side 19**

STUDIEOMRÅDE

Når vi i dette Midtbyregnskapet bruker begrepet Midtbyen, mener vi området innenfor elveslyngen.

BIDRAGSYTERE

STYRINGSGRUPPE/UTGIVER

Strategisk samarbeidsforum for Midtbyen ved Trondheim kommune, Midtbyen Management og Næringsforeningen i Trondheimsregionen

ARBEIDSGRUPPE

Kirsten Schultz, *Midtbyen Management*
Børge Beisvåg, *Næringsforeningen i Trondheimsregionen*
Hans Kringstad, *Miljøpakken*
Mathias Midbøe og Grete Kristin Hennissen, *byutvikling i Trondheim kommune*
Knut Johan Vik, *Eierskapsenheten i Trondheim kommune*

DESIGN OG ILLUSTRASJON

Midtbyen Management

FOTO FORSIDE

Marius Rua

TRYKK

Skipnes

UTGITT FEBRUAR 2019

Med forbehold om trykkfeil og endringer.

I 2018 fikk vi sandkasse midt på Torvet til Martnan til glede for både store og små. Sandkassen ble senere flyttet til Cicignongs plass. Foto: Wil Lee-Wright

JULEMARKEDET 2018: I forbindelse med ombygging av Torvet ble Julemarkedet flyttet til Nordre og Kongens gate. Dette med stor suksess. Foto: Michael Schult Ulriksen

FORORD

ÅRSMELDING FOR MIDTBYEN 2018

Strategisk samarbeidsforum for Midtbyen ønsker gjennom Midtbyregnskapet å vise om vi er på rett vei mot visjonen om et attraktivt og levende bysentrum i Trondheim, og mot målet om en økonomisk vital og miljømessig god Midtby. For fjerde gang lager vi denne unike statusrapporten for Midtbyen, som i år vil danne grunnlaget for en ytterligere styrking av innsatsen for bykjernen vår.

MIDTBYEN UNDER OMBYGGING

I 2018 startet endelig byggearbeidene på Torvet etter møysommelige arkeologiske utgravninger i grunnen. Store gravemaskiner fascinerte både store og små, og en sandkasse kom på plass slik at de minste av oss kunne gjøre en innsats med egne gravemaskiner. Flere av byens store arrangementer måtte finne nye arenaer. Planleggingsfasene ble mer utfordrende for flere av arrangørene, men bortimot alle fant nye, alternative arenaer i Midtbyen. Blant annet ble et oppgradert og vakkert julemarked arrangert med stor suksess i Kongens gate og Nordre gate i travle desemberdager, og i august var det stinn brakke under Bryggerifestivalen i bakgården på Katedralskolen.

Det var også hektisk byggeaktivitet i Dronningens gate dette året. Årsaken var at ærverdige Britannia hotell var under ombygging, og det krever sin innsats! Britannia hotell åpnet dørene for gjester for første gang i 1870. Med sine storslåtte omgivelser har hotellet i Midtbyen vært et unikt samlingspunkt for Trondheims befolkning og gjester fra inn- og utland i nesten 150 år. Når hotellet igjen åpner i år vil det være en plass for å skape historie i nye 150 år i Midtbyen.

MANGE MENINGER OM BYENS HJERTE

Trondheim er i utvikling, og det vil bli flere år med byggeaktivitet i byens hjerte. I årene framover skal blant annet Elgeseter gate, Kongens gate, Innherredsveien og Olav Tryggvasons gate bygges om for å gjøre det mer attraktivt å reise miljøvennlig i sentrum.

For å finne optimale løsninger har de to sistnevnte gatene hatt midlertidig gatebruk. Prøveprosjekt Olav Tryggvasons gate startet i juli 2018, og det førte til mange artikler, intervjuer, kommentarer og debattinnlegg i Adresseavisen. Evalueringen av prøveprosjektet vil danne grunnlaget for den permanente løsningen i gata.

Meningsutvekslingene skjer imidlertid ikke bare i pressen. Trondheim kommune legger opp til mange ulike medvirkningsarenaer både fysisk og digitalt for å kartlegge dagens situasjon og få innspill til framtidige løsninger i sentrum. En ekstra innsats må vi gjøre for å få innspill fra barn og ungdom om deres bruk og ønsker for Midtbyen. Trondheim kommune etablerte derfor første gang en stand under skaperfestivalen Maker Faire i august, og her kunne barna blant annet henge opp ønsker for Midtbyen på et ønsketre og bygge modell av Kongens gate i framtida. Og det var mange barn med et stort engasjement for byen sin.

STRAKSMIDLER TIL MIDTBYEN

Mange som driver med næringsvirksomhet og varehandelen i Midtbyen opplevde 2018 som et utfordrende år. Antall besøkende i gågatene viste en markant nedgang for hele 2018, til tross for en svak økning i årets siste tre måneder. Politikerne ville avhjelpe situasjonen, og ga straksmidler til Midtbyen. Blant annet skal pengene brukes på å gjøre det mer attraktivt for barn og barnefamilier, og i 2019 blir det finere for barn og barnefamilier å være i Stiftsgårdsparken og i Thomas Angells gate.

Vi skal samtidig jobbe langsiktig. Denne våren skal vi evaluere hvordan vi har jobbet med Midtbyen – både internt i Trondheim kommune og samarbeid med byens næringsliv. Deretter skal vi stake ut kursen videre. Jeg ser fram til å finne fram til enda bedre metoder og verktøy for å gjøre Midtbyen mer levende og attraktiv i årene framover.

Einar Aassved Hansen

leder for strategisk samarbeidsforum i Midtbyen

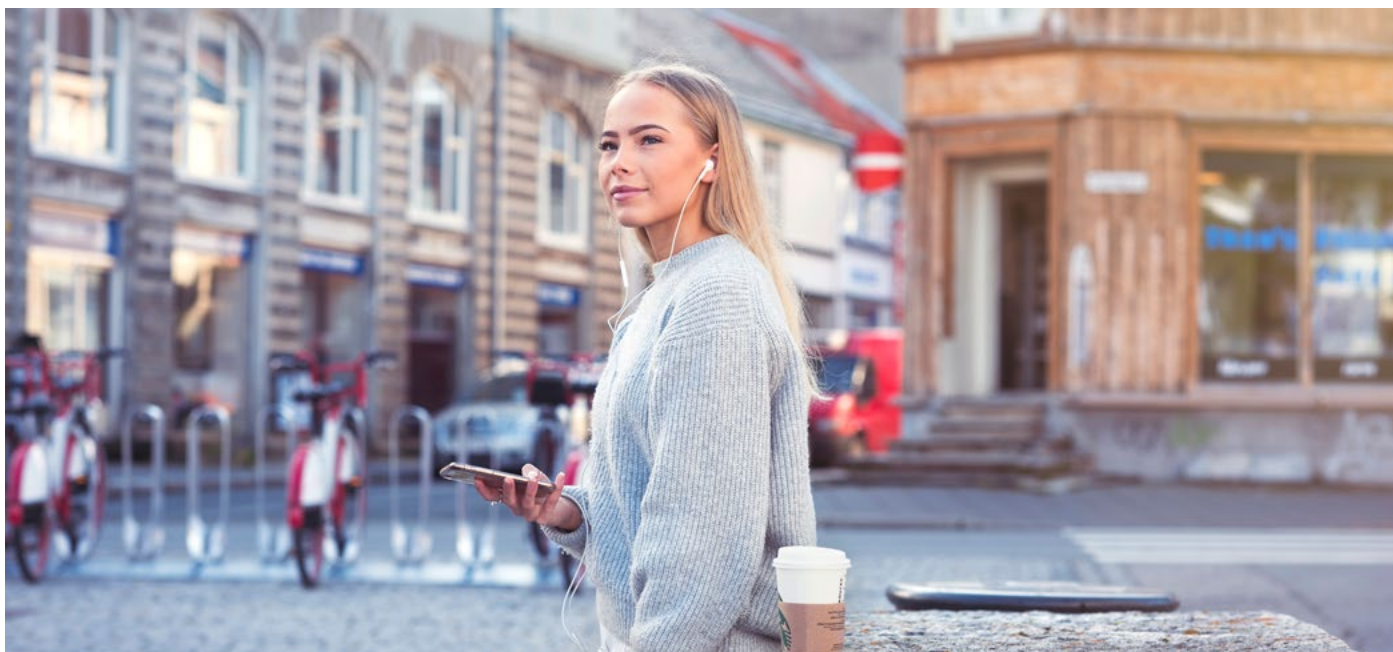

Foto: Marius Rua

HVERDAGSBYEN

BOSATTE I MIDTBYEN

4604 var bosatt i Midtbyen i januar 2019, ifølge folkeregisteret. Ett år tidligere var antallet 4 569. Det bor 35 flere i Midtbyen i år enn i fjor og 371 flere enn for fem år siden. Disse tallene omfatter kun personer med folkeregistrert adresse i Midtbyen.

En del personer bor i Midtbyen uten å ha registrert adresse der. I en kartlegging av studenters bosted i 2013 ble det registrert 1 964 studenter med studieadresse i Midtbyen. Av disse hadde minst 1 316 hjemstedadresse i en annen kommune. Mange av de resterende kan ha hjemstedadresse andre steder i Trondheim kommune. Antall studenter som bor i Midtbyen og som er folkeregistrert et annet sted

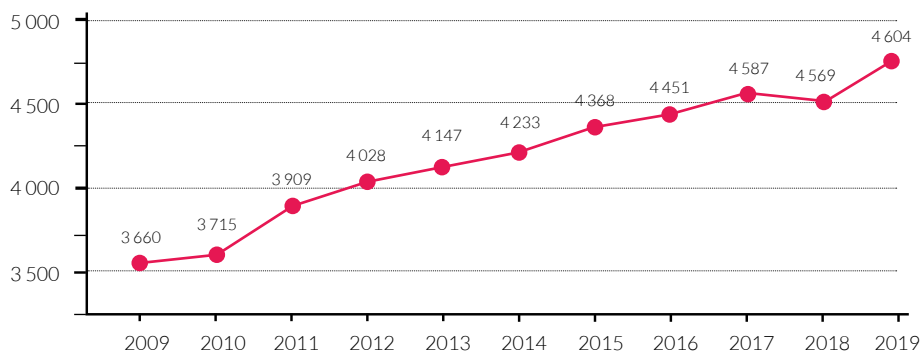
var derfor trolig et sted mellom 1 300 og 2 000, dermed kan vi anta at antall bosatte i Midtbyen nå er godt over 6 000 personer inkludert studentene.

ANSATTE I MIDTBYEN

19 500 personer hadde sitt hovedarbeidsforhold i Midtbyen i 2018. Dette er et anslag basert på en kobling mellom lokalt bedriftsregister og SSBs offisielle sysselsettingstall per bransje i Trondheim. Tallet er sammenlignbart med antallet 18 370 for 2015 – altså en vekst på ca 1 100 på tre år.

5 346 personer hadde sitt hovedarbeidsforhold på Brattøra i 2015, i følge bedrifts- og foretaksregisteret. Det foreligger ikke nyere data her.

BEFOLKNING I MIDTBYEN 2009-2019

BOSATTE I MIDTBYEN

4 604

Bosatte i Midtbyen
folkeregisteret per januar 2019

(Inklusive studenter er tallet over 6000)

ANSATTE I MIDTBYEN

19 500

Ansatte i Midtbyen
med hovedarbeidsforhold i Midtbyen.

REISER TIL BYEN

Anslagsvis 62 000 personer reiste daglig til Midtbyen i 2018. Det er 2500 færre enn i 2017. Antallet for 2018 er imidlertid usikkert. Det skyldes at vi mangler en reisevaneundersøkelse (RVU) som kan sammenlignes med tidligere år.

En stor, nasjonal spørreundersøkelse om reisevaner skulle erstatte de lokale undersøkelsene om Midtbyen, men den ble forsinket. Antall reiser er derfor beregnet på grunnlag av ulike tellinger, ikke på spørsmål som går spesifikt på reiser til Midtbyen. Det gir en nedgang i biltrafikken på 7 prosent, og bare små endringer i antall kollektivreisende, syklist og fotgjengere.

BILTRAFIKK

Ifølge svarene i RVU for 2017 reiste i snitt **28 500** personer med bil til Midtbyen hver dag. Det var en liten økning i bilbruk fra 2016 til 2017. I mangel av tilsvarende undersøkelser er 2018-trafikken beregnet ut fra Statens vegvesen sine automatiserte tellepunkter for kjøretøy. Flere av punktene rundt Midtbyen var ute av drift store deler av året. Det er derfor gjort en beregning for året som helhet sammenlignet med de samme tellepunktene i 2017. Anslaget gir en nedgang i trafikken på ca. 7 prosent, tilsvarende ca. 2 500 personer færre per dag med bil i 2018.

Beregningen i seg selv er usikker. Dessuten skiller ikke tellepunktene mellom reiser til Midtbyen, som det er spurt om tidligere, og reiser gjennom Midtbyen. De teller ikke personer, men kjøretøy.

Trafikken i Miljøpakkens bompunkter utenfor Midtbyen falt til sammenligning med 1,4 prosent i 2018. Det er en sikker registrering.

KOLLEKTIVREISER

RVU-svarene for 2017 ga **21 500** kollektivreiser til Midtbyen per dag. AtBs registrering av påstigende busspassasjerer på holdeplasser i Midtbyen viser en nedgang på 1,2 prosent i 2018.

AtB antar at underregistreringen av passasjerer er større på de travle holdeplassene i Midtbyen enn ellers. En større andel benytter Mobillett og flere bruker inngang bak i leddbussene. Begge deler kan gi økt underregistrering.

Samlet i Trondheim/Klæbu økte bussbruken med 2,9 prosent i 2018. Trikken hadde en økning på 3,1 prosent og passerte 1 million reisende for første gang.

Et forsiktig anslag tilsier nullvekst i kollektivbruken i Midtbyen i 2018.

Selv om det er korrekt med nullvekst de siste to årene, har kollektivbruken til Midtbyen økt med 37 prosent i perioden 2010-2018. Grunnlag er AtBs sammenlignende målinger i uke 37 hvert år.

SYKLING

Data for 2018 er hentet fra manuelle tellinger på innfartene til Midtbyen i rushtid to dager i september. Disse tellingene er gjennomført hvert år siden 2010. Samlet for hele perioden 2010-2018 har sykkeltrafikken inn og ut av Midtbyen økt med 52 prosent. I 2018 var økningen to prosent. Endringen er så liten at det er naturlig å bruke samme antall i snitt som i 2017; **6000** syklist inn i Midtbyen per dag.

GÅING

For fotgjengere er 2018-data hentet fra samme manuelle tellinger som for syklist i rushtid. Samlet for perioden 2010-2018 viser tellingene 39 prosent vekst i gangtrafikken. 2018 viste en nedgang på en prosent. Endringen er så liten at det, som for sykkel, er naturlig å bruke samme antall i snitt som i 2017; **7000** gående inntil Midtbyen per dag.

HVORFOR REISER DE?

Reisevaneundersøkelse fra 2017 er kilde: Knappt 20 000 skal på jobb. Vel 15 000 sier de drar til Midtbyen for å handle eller oppsøke tjenestetilbud/service. Den tredje store gruppen er reiser til fritidsaktiviteter, kultur/idrett eller besøk. Dette omfatter ca. 17 500 reisende per dag.

Nær 40 prosent av de som jobber i Midtbyen kommer med bil. Både handels- og fritidsreiser hadde vekst i bilandelen fra 2016 til 2017. 2018-data foreligger ikke ved publisering av regnskapet.

BOSATTE I MIDTBYEN SINE REISER

De som bor i Midtbyen reiser mye mer miljøvennlig enn resten av byen. To av tre reiser er til fots, med sykkel eller med kollektivtrafikk. Det motsatte er situasjonen i de ytre delene av byen. Der er to av tre reiser med bil.

REISENDE TIL MIDTBYEN PÅ EN HELT VANLIG DAG.

62 000

Totalt antallet reiser til Midtbyen.

Ca. 2 500 færre enn i 2017

↓ Ned 3,9 %

26 000

Kommer med bil til Midtbyen.

Ca. 2 500 færre enn i 2017

↓ Ned 8,8 %

21 500

Reiser kollektivt til Midtbyen.

→ Som i 2017

6 000

Sykler til Midtbyen.

→ Som i 2017

7 000

Går til Midtbyen.

→ Som i 2017

1 500

Bruker andre reisemidler til Midtbyen.

HANDEL OG TRANSPORT

Handlende i Midtbyen reiser mer miljøvennlig enn handlende i andre områder av byen. Gående handler for 341 kroner per handletur, og oftere enn annenhver dag.

Næringsforeningen i Trondheimsregionen, Midtbyen Management og Miljøpakken gjennomfører annethvert år en undersøkelse av reisemidlenes betydning for handelsomsetning i ulike handelsområder i Trondheim. For å få et samlet bilde av de ulike trafikantenes pengebruk er det nødvendig både å kjenne til hvor mange som bruker ulike transportmidler ved handel, hvor mye henholdsvis gående, syklende, kollektivreisende og kjørende handler for på hver tur, og til sist hvor ofte de ulike trafikantgruppene gjør tilsvarende handleturer.

De som kommer med sykkel eller kollektivt handler for rundt **350 kroner** per handletur. De handler oftere enn bilister, men sjeldnere enn gående. De som kommer med bil til Midtbyen handler i gjennomsnitt for **870 kroner** per handletur og de handler cirka hver tredje dag.

METODEN

Undersøkelsen bygger på at 1 000 personer over 14 år bosatt i Trondheim er intervjuet på telefon om sine handelsreiser foregående dag (fordelt mandag-lørdag). Under er reisene i undersøkelsen fordelt på reisemiddel og handlested. Basert på pengebruk per tur og antall turer som er registrert i undersøkelsen med de respektive reisemidlene kan vi beregne hvor stor andel av omsetningen i hvert av handelsområdene som de ulike trafikantene bidrar med.

HVILKE REISEFORMER BIDRAR MEST TIL HANDELSOMSETNINGEN I MIDTBYEN?

75 %

av handelsreisene er med miljøvennlige transportmidler.

24 %

av handelsreisene er med bil.

57 %

av handelsomsetningen kommer fra de som går, sykler eller reiser kollektivt.

43 %

av handelsomsetningen kommer fra bilister og bilpassasjerer.

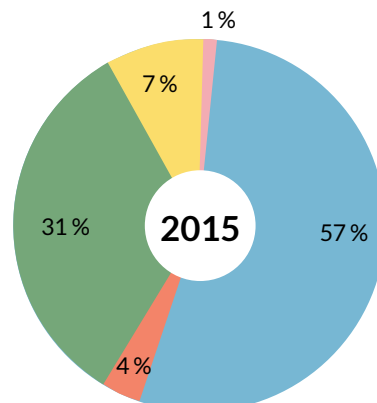
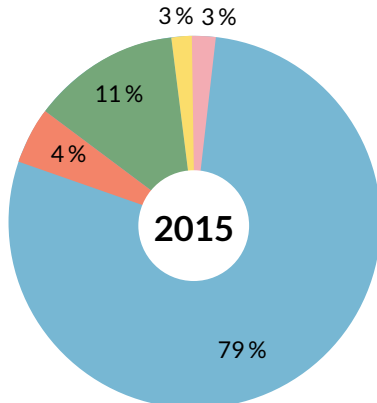
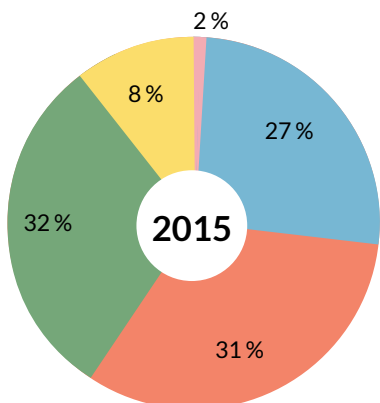
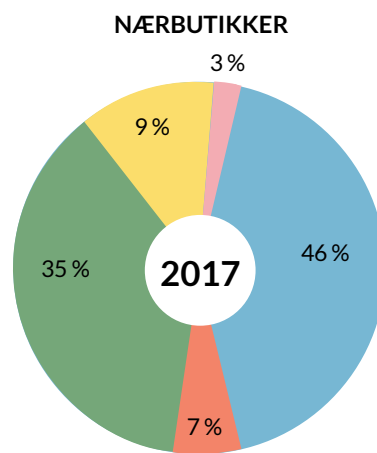
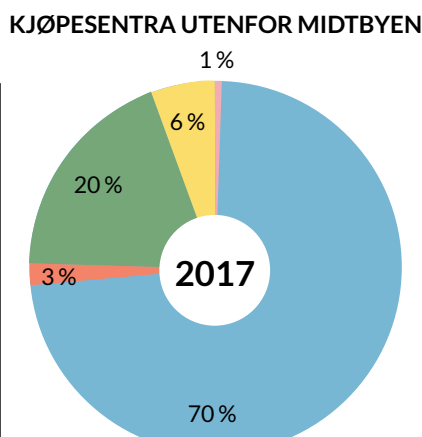
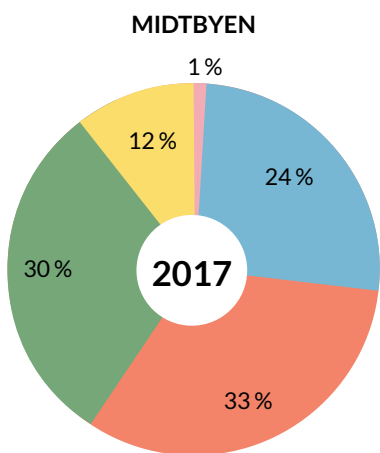
ANDEL AV OMSETNINGEN FRA DE ULIKE TRAFIKANTGRUPPENE

Omsetning fordelt på reisemål og trafikantgruppene	Midtbyen transportmiddel		Midtbyen handel		Kjøpesentra handel		Nærbutikker handel		Hele byen handel	
	2017	2015	2017	2015	2017	2015	2017	2015	2017	2015
Bilfører/passasjer	24 %	27 %	43 %	38 %	87 %	85 %	66 %	71 %	66 %	69 %
Kollektivt	33 %	31 %	27 %	31 %	3 %	2 %	4 %	2 %	11 %	9 %
Gående	30 %	32 %	22 %	23 %	8 %	9 %	23 %	21 %	17 %	16 %
Sykkel/elsykkel	12 %	8 %	8 %	7 %	2 %	2 %	7 %	5 %	6 %	4 %
Andre reisemidler	1 %	2 %	-	1 %	-	2 %	-	1 %	-	2 %
Totalt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

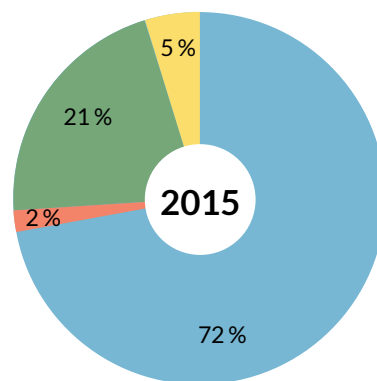
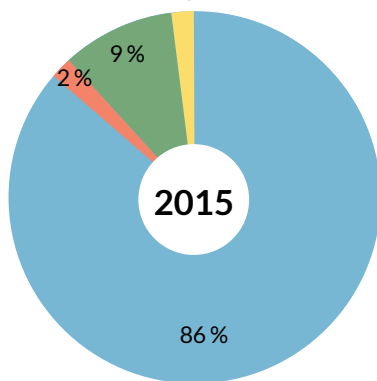
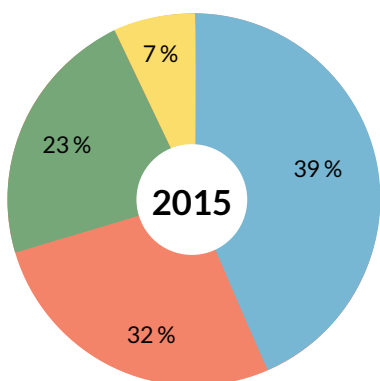
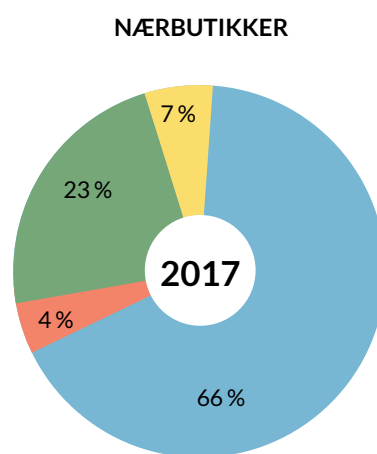
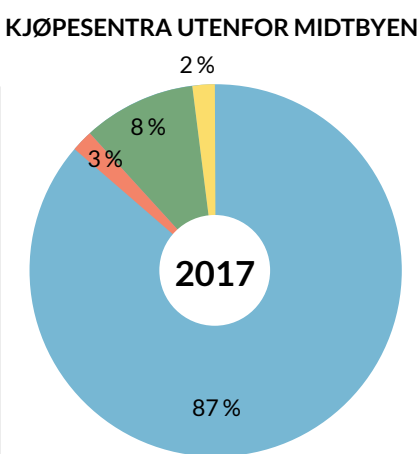
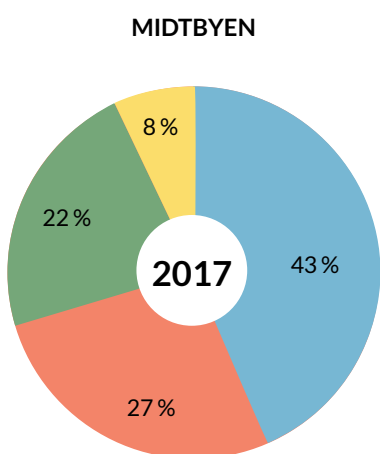
Tabell: Omsetning etter hvordan kundene reiser. For Midtbyen viser tabellen også hvor stor andel av reisene de forskjellige trafikantgruppene utgjør.

Kilde: Handels- og transportanalyse for Trondheim/Sentio Research Group

HVOR MANGE?

HVOR MYE AV OMSETNINGEN? (Prosentandel)

■ Bilfører/passasjer
 ■ Kollektivt
 ■ Går/løper
 ■ Sykkel/el-sykkel
 ■ Annet

Kilde: Handels- og transportanalyse for Trondheim/Sentio Research Group

Cruiseanløp har hatt en enorm utvikling i 2018. Foto: Daniel Dombai

REISELIVET I MIDTBYEN

Hele året, men spesielt i sommerperioden, tiltrekker Midtbyen seg mange turister både fra inn- og utland. Turistene oppsøker severdigheter, arrangementer og festivaler, kommer for å oppleve stemningen i historiske omgivelser, handle i byens unike butikker og nyte byens gode mat- og drikketilbud.

Spesielt cruiseanløp i Trondheim har hatt en enorm utvikling i 2018 og bidratt til en økning av cruisegjester på hele 60%. 2018 har vært et mer krevende år for reiselivet i Trondheim,

med samlet nedgang på gjestedøgn samt færre besøkende til våre store attraksjoner. Små endringer i utfluktstilbudet hos både Hurtigruten og cruise rederiene påvirker besøksstatistikken i både positiv og negativ retning.

Hotellstatistikken gjelder ikke kun Midtbyen men inkluderer de store hotellene på Brattøra, Lerkendal og Tiller. Men den gir en indikasjon på at antall hotellgjester som også fører til besøkende i Midtbyen som byens handels- og opplevelsessentrum.

GJESTEDØGN PÅ HOTELLER I TRONDHEIM PER 2018

Hotellformål	2018	2017	Endring %
Yrke	548 494	510 871	7,4 %
Kurs/konferanse	136 091	198 294	-31,4 %
Ferie/fritid	450 904	453 809	-0,6 %
I alt	1 135 489	1 162 974	-2,4 %

Kilder: SSB, Trondheim Havn, NDR, MiST.

CRUISEANLØP 2018

83

Antall cruiseanløp.

↑ Opp 45 % fra 2017

GJESTER CRUISEANLØP:

150 434

↑ Opp 60 % fra 2017

NIDAROSDOMEN 2017

407 238

Antall besøkende
(tellermåling inkl. gudstjenester)

↓ Ned 5 % fra 2017

MUSEENE I MIDTBYEN INKL. ROCKHEIM

93 635

Antall besøkende

↓ Ned 6 % fra 2017

Koselig stemning på uteservering i Nordre gate. Foto: Marius Rua

FOLK I BYEN

BESØKENDE I GÅGATENE

I to av gågatene i Midtbyen er det siden 2011 montert automatiske tellere, en i Nordre gate og en i Thomas Angells gate. Disse registrerer gående og syklende hver dag hele året og gir en indikator på antall besøkende i byen.

I 2018 ble det registrert i gjennomsnitt 10 621 gående og syklende per dag i Nordre gate, og 6 040 i Thomas Angells gate. Gjennomsnittlig antall besøkende på en lørdag i sommerhalvåret (01.04-30.09) i Nordre gate er 17 713.

UTESERVERING

I 2018 var det totalt **77 uteserveringer** i Midtbyen, og 7 av disse var etablert samme år. I 2017 var det totalt 76 uteserveringer i Midtbyen, 9 av disse var nyetableringer dette året.

TORGHANDEL/GATESALG

I 2018 var det **fem faste** plasser til torvhandlere i Kongens gate i Trondheim, derav 2 torghandlere på helårskontrakt og 3 fruktselgere i sommerperioden. Til sammenligning var det i 2017 seks faste torghandlere (to torvhandlere og fire fruktselgere). Årsaken til reduksjonen er rehabilitering av Torvet, samt naturlig avgang.

TELLERE I GÅGATENE ANTALL BESØKENDE

NORDRE GATE:

10 621

Gjennomsnitt per dag hele 2018.
I 2017 var tallet 11 495.

Ned 7,6 % fra 2017

17 713

Gjennomsnitt på antall besøkende på en lørdag i sommerhalvåret (01.04-30.09). I 2017 var tallet 19 167.

Ned 7,6 % fra 2017

THOMAS ANGELLS GATE:

6 040

Gjennomsnitt per dag hele 2018.
I 2017 var tallet 6588.

Ned 8,3 % fra 2017

ANTALL ARRANGEMENT

1 072

Antall arrangement i 2017, (eks. standplasser).
I 2017 var tallet 1 077.

Stabilt fra 2017

ANTALL STANDPLASSER

1 731*

Standplasser: kommersielt salg/idelle organisasjoner.
I 2017 var tallet 2 874.

Ned 40 % fra 2017

FOLK I BYROMMENE

Byrommene ved Nidelva er stedene folk liker best i Midtbyen. Det kommer fram etter at over to tusen personer er intervjuet i byrommene i sentrum. Området ved Gamle Bybro, Kongens gates allmenning og Krigsseilerplassen topper lista. Disse tre byrommene ligger alle langs historiske Kjøpmannsgata.

Det er studenter fra femte semester på arkitektur som har gjennomført undersøkelsene 4. september mellom klokka 08.00 og 16.00. I tillegg til å intervjuer forbi passerende har de talt hvor mange mennesker som beveger seg gjennom byrommene og gjort registreringer av hvor mange mennesker som oppholder seg der.

Torvet er det byrommet med desidert mest folkeliv. Her er det over 35 000 mennesker som passerer hver dag mellom klokka 08.00-22.00. Torvet er også det byrommet flest oppholder seg i. I gjennomsnitt er det 32 personer som enhver tid sitter eller står på Torvet. Da er de som går og sykler gjennom byrommet ikke medregnet. De nest mest brukte byrommene er Ravnkloa og plassen foran Nidarosdomen med henholdsvis 18 og 17 personer som står eller sitter.

Tellingene er gjort i 2017.

TRAFIKANTER I BYEN

35 000

syklet eller gikk over Torvet fra kl. 08.00 til 22.00. Det var flest i hele undersøkelsen.

BEST LIKTE BYROM:

Bybroparken

8,3

av 10 mulige poeng på omgivelsscore fikk Bybroparken, og ble dermed best likt i Midtbyen.

GJENNOMSNITTLIG BRUK AV BYROMMET

Fra kl. 08.00 - 22.00, 4. september 2017

Sitte (gratis)

Sitte (mot betaling)

Lekende

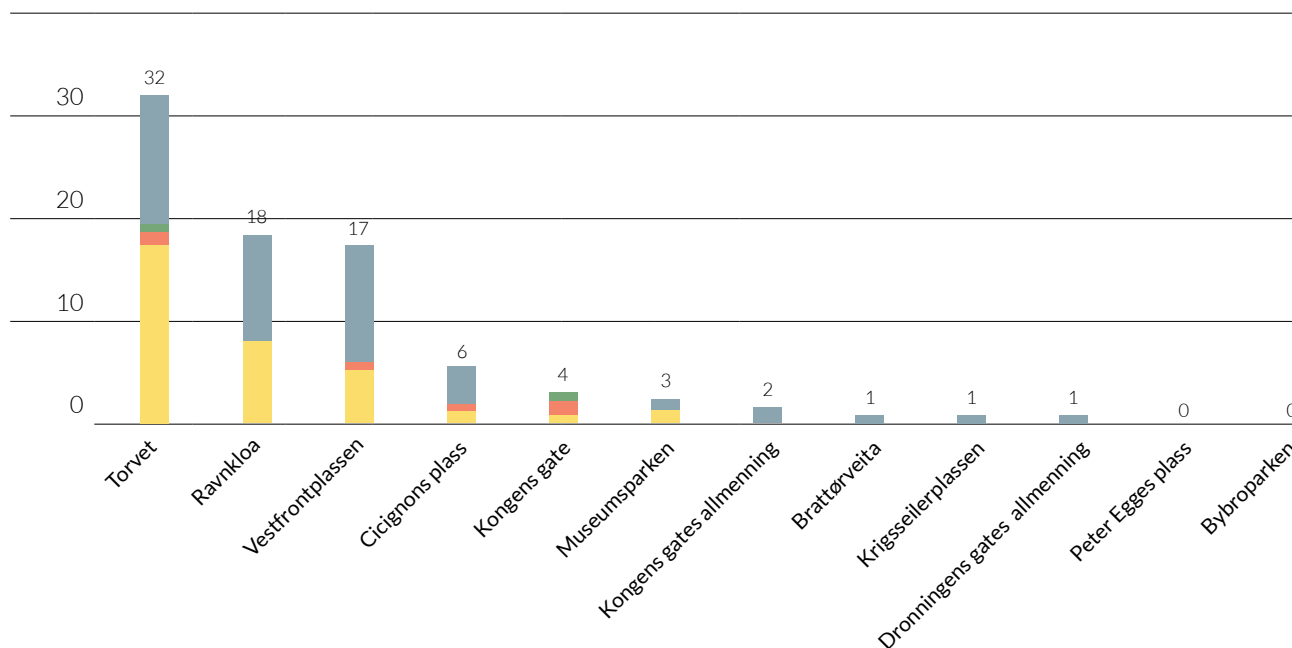
Stående

Trening/ fysisk aktiv

Vente på buss etc.

Kilde: Byromsundersøkelsen Folk i byen NTNU/Vade arkitekter/Trondheim kommune (2017)

HVOR GODT FOLK LIKER OMGIVELSENE

Folk i byrommet ble bedt om å gi en poengsum mellom 1 og 10 hvor 1 er svært dårlig og 10 er svært godt.

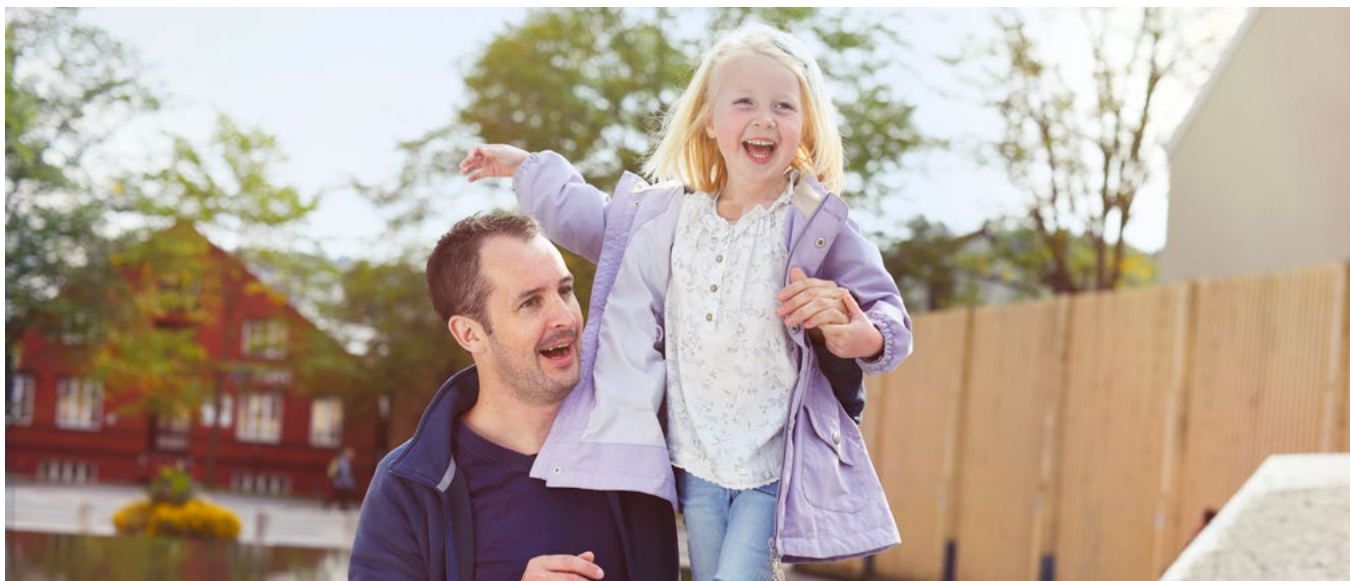
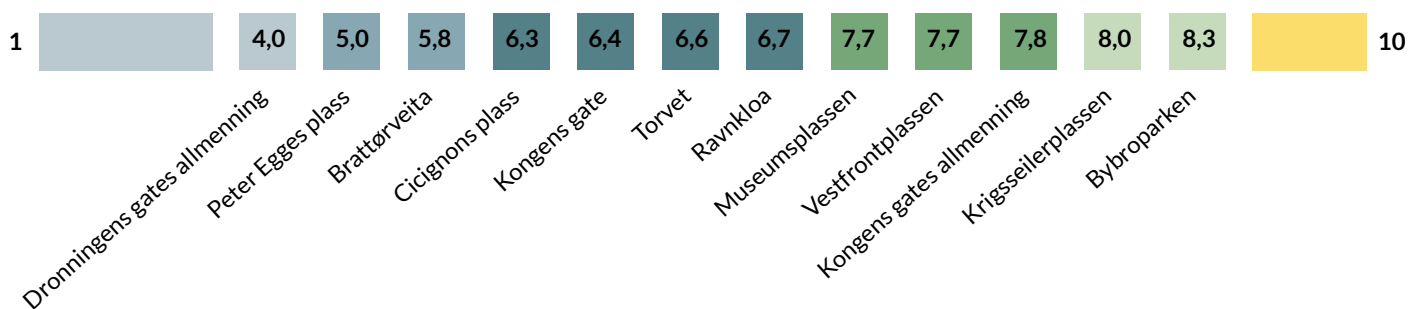
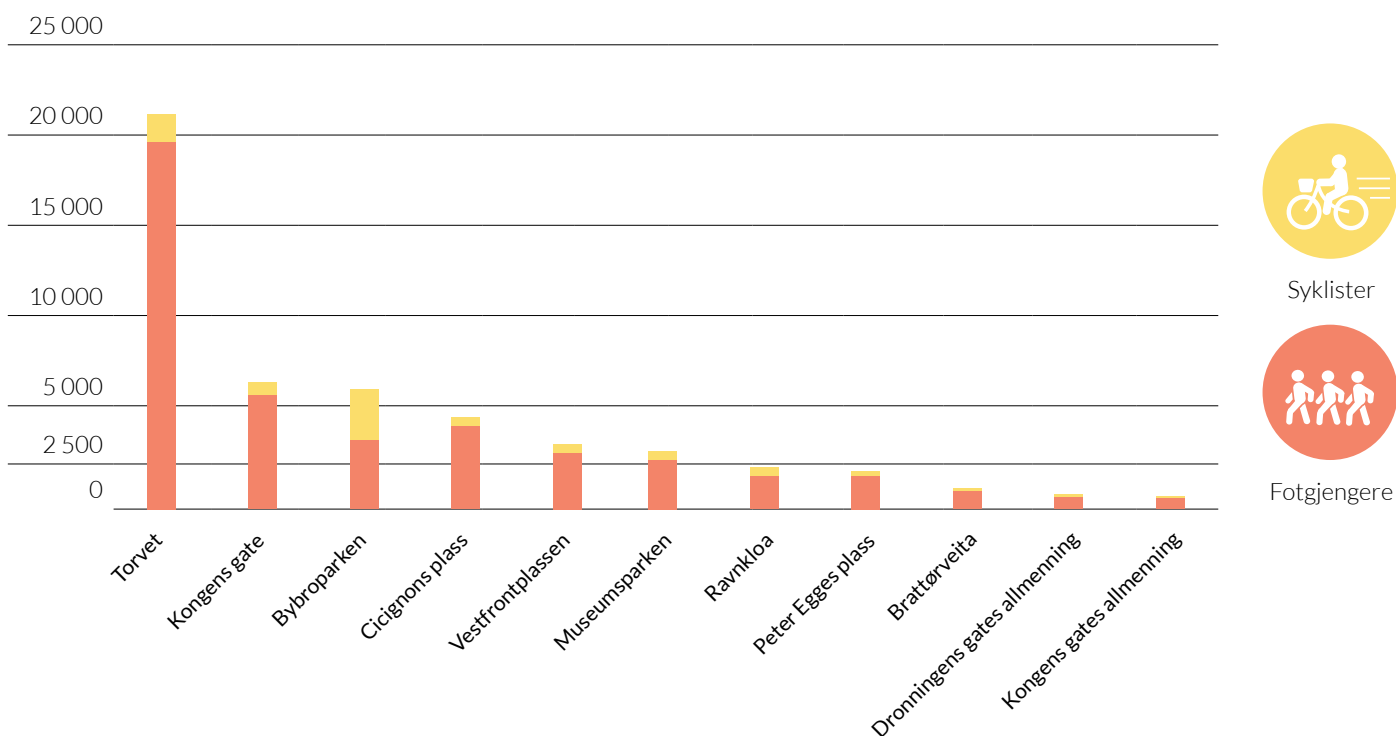

Foto: Marius Rua

ANTALL TRAFIKANTER I MIDTBYEN

Fra kl. 08.00 - 16.00, 4. september 2017

Kilde: Byromsundersøkelsen Folk i byen NTNU/Vade arkitekter/Trondheim kommune

Handlemiljø, kos og stemning, utvalget av butikker og nærhet til bosted er viktig for handlende i Midtbyen. Foto: Marius Rua

HANDLEVANER I MIDTBYEN

HANDEL I MIDTBYEN

18 prosent foretrekker Midtbyen når de skal handle, mens **40 prosent** foretrekker en kombinasjon av Midtbyen og andre handelsområder. Blant de som handler i Midtbyen er det økende tilfredshet med service, handlemiljø og tilgjengelighet. Handlemiljø, kos og stemning og utvalget av butikker er viktig for handlende i Midtbyen.

Konkurransen fra lett tilgjengelige kjøpesenter utenfor Midtbyen er økende. Biltilgjengelighet og parkeringsmuligheter er viktig for de som foretrekker å handle utenfor Midtbyen, men mindre viktig for de som velger Midtbyen. **31 prosent** handler i Midtbyen ukentlig. Det er en økning fra

28 prosent i 2015, men en nedgang fra 34 prosent i 2003. Færre enn tidligere vet når Midtbyen er åpen for handel, og andelen er svært lav hos de som ikke foretrekker å handle i Midtbyen. Fem av ti i Trondheim mener fremdeles parkeringsmuligheter er viktig for valg av handlested. Andelen bilbasert handel i Midtbyen er synkende.

FAKTA OM UNDERSØKELSEN

Handlevaneundersøkelsen for 2017 er utført i oktober av Norfakta markedsanalyse AS på vegne av Trondheim kommune, Næringsforeningen i Trondheimsregionen og Midtbyen Management.

HANDLEVANER

18 % foretrekker Midtbyen når de skal handle.

↓ I 2015 var det 19 %

40 % foretrekker en kombinasjon av Midtbyen og andre handelsområder.

↓ I 2015 var det 45 %

31 % handler i Midtbyen ukentlig.

↑ I 2015 var det 28 %

I Midtbyen er det økende tilfredshet med service, handlemiljø og tilgjengelighet.

Kilde: Handlevaneundersøkelse oktober 2017/Norfakta

En stor andel av handelen av reiseffekter skjer i Midtbyen. Foto: Marius Rua

HANDELSOMSETNING

OMSETNING HANDEL, SERVICE OG SERVERING I MIDTBYEN *

Midtbyen har en stor andel av handelen innenfor bransjene klær, sko og reiseffekter og spesialbutikker, og en mindre andel innenfor mat og drikke og hus og hjem.

Avant management utarbeider Trondheimsindeksen på oppdrag fra Næringsforeningen i Trondheimsregionen, Midtbyen Management og Trondheim kommune. Statistikken er oppdatert til og med 2017 og viser at omsetningen i Midtbyen de siste årene har holdt seg stabil i antall kroner, men at Midtbyens andel av omsetningen i kommunen reduseres.

Det ble i 2017 omsatt for 3,212 milliarder kroner i butikker i Midtbyen (inkludert Brattøra). Dette utgjorde 11,9 prosent av handelsomsetningen i kommunen. I 2016 var omsetningen 3 255 millioner kroner og andelen 12,8 prosent.

I 2017 hadde Midtbyen 48,9 prosent av omsetningen innenfor klær, sko og reiseffekter og 28,5 prosent innenfor spesialbutikker, noe lavere enn året før.

Innenfor kategorien service og tjenester (omfatter kropp og pleie og andre tjenester) hadde Midtbyen en markedsandel på 56,4 prosent i perioden. For servering var markedsandelen 48,2 prosent, her også noe lavere andel enn året før.

TOTAL OMSETNING

Perioden 2017

→ **3,2**
milliarder kroner

Totalomsetning for handel i Midtbyen (inkludert Brattøra) var 3,212 milliarder kroner. I 2016 var tallet 3,255 milliarder kroner.

*Grunnet omlegging av områdeinndeling i bakgrunnsdata fra SSB har vi ikke ferskere tall en 2017 på nåværende tidspunkt, da nyere tall ikke er direkte sammenlignbare.

Kilde: Trondheimsindeksen/Avant management

TRONDHEIMSINDEKSEN

Rundt halvparten av den totale omsetningen fra servering i Trondheim foregår i Midtbyen. Foto: Marius Rua

HANDELSOMSETNING PER ÅR 2006-15 OG SISTE 12 MND PER 1.7.2018. TRONDHEIM OG MIDTBYEN. MILLIONER KRONER.

År	Trondheim	Midtbyen	Andel
2006	17 369	2 818	16,2 %
2007	18 846	2 991	15,9 %
2008	18 961	3 008	15,9 %
2009	18 940	2 898	15,3 %
2010	19 897	3 036	15,3 %
2011	20 585	3 161	15,4 %
2012	21 398	3 237	15,1 %
2013	22 302	3 176	14,2 %
2014	23 116	3 281	14,2 %
2015	23 831	3 250	13,6 %
2016	25 256	3 255	12,8 %
2017	26 896	3 212	11,9 %

MARKEDSANDELER FOR HANDEL, SERVICE OG SERVERING SAMLET FOR PERIODEN JULI 2017-JUNI 2018 ETTER BRANSJE I PROSENT.

Bransje	Midtbyen
Mat og drikke	10,3 %
Klær, sko og reiseeffekter	48,9 %
Spesialbutikker	28,5 %
Hus og hjem	8,3 %
Annen detaljhandel	1,1 %
Sum handel	11,9 %
Service og tjenester	56,4 %
Servering	48,2 %
Totalt	17,5 %

OMSETNINGSANDEL FOR HANDEL

Perioden 2017

11,9 %

av den totale **handelsomsetningen** i Trondheim foregår i Midtbyen.

↓ 12,8 % i 2016

48,9 %

av den totale omsetningen fra handel av **klær, sko og reiseeffekter** i Trondheim foregår i Midtbyen.

↓ 50,4 % i 2016

OMSETNINGSANDEL SERVICE OG SERVERING

Perioden 2017

56,4 %

av den totale omsetningen fra **service og tjenester** i Trondheim foregår i Midtbyen.

↓ 57,5 % i 2016

48,2 %

av den totale omsetningen fra **servering** i Trondheim foregår i Midtbyen.

↓ 50,7 % i 2016

OMSETNINGSINDIKATOR FOR MIDTBYEN

OMSETNINGSINDIKATOR FOR SAMARBEIDSPARTNERE I MIDTBYEN MANAGEMENT

Midtbyen Management har etablert en frivillig omsetningsindikator for samarbeidspartnere (medlemmer) som driver varehandel eller serveringsvirksomhet i Midtbyen.

Indikatoren er nyttig å bruke ettersom Trondheimsindeksen først

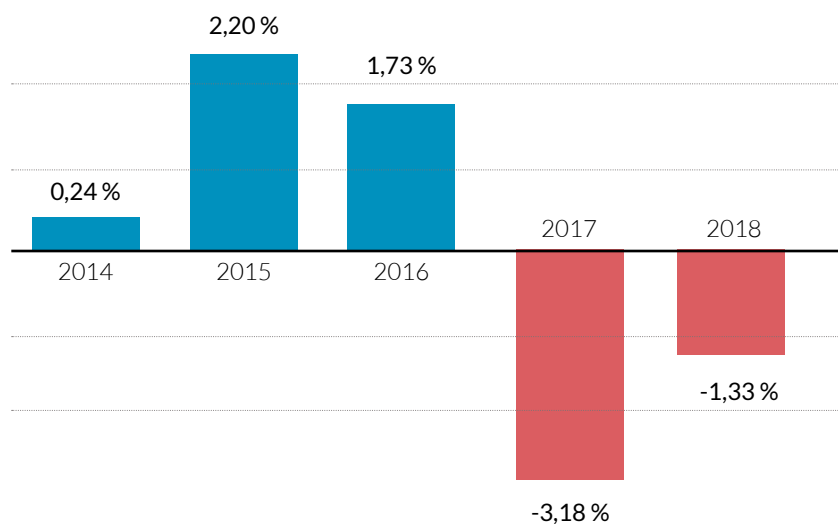
kommer med det totale bildet for omsetningen i Midtbyen et halvt år på etterskudd. Det vil si at vi får fasiten på totalomsetningen for handel, service og servering i Midtbyen for 2018 først i juni 2019.

Omsetningsindikatoren viser at sko har hatt størst økning fra 2017 til 2018 med 9,34 prosent. Foto: Marius Rua

OMSETNINGINDIKATOR I MIDTBYEN 2014-2018

(Basert på tall fra 110 medlemmer, inneholder ikke tall fra netthandel)

OMSETNINGSINDIKATOR FOR MIDTBYEN I 2018

↓ -1,33 %

total omsetningsendring sammenlignet med 2017.

STØRSTE ENDRINGER PER VAREGRUPPE

↑ 9,34 %

Sko

↓ -8,13 %

Frisør

OMSETNINGSINDIKATOR PER VAREGRUPPE 2017-2018

Bransje	% endringer 2017-2018
Tekstil	-1,68 %
Sko	+9,34 %
Gaver/utstyr	+6,38 %
Sport	-0,65 %
Vesker/reiseeffekter	+0,13 %
Bok og papir	-2,47 %
Parfymeri/hudpleie	+3,52 %
Kafé og restaurant	-3,19 %
Gull/sølv/smykker	-3,44 %
Frisør	-8,13 %
Diverse	-3,43 %
Totalt	-1,33 %

Folk er fornøyd med renhold og vedlikehold av gågater, torg og plasser i Midtbyen. Her fra Stiftsgårdsparken. Foto: Marius Rua

RENHOLD OG VEDLIKEHOLD

Undersøkelsen viste en kraftig økning i tilfredshet med sommervedlikeholdet fra 2012 til 2015, og i 2016 stabiliserer denne tilfredsheten seg. Tilfredsheten på renhold i gater viser en nedgang på to prosent siden i fjor, og tilfredsheten på tømning av søppelbøtter og rydding viser en økning på to prosent. Tilfredsheten for renhold i gågater, torg og plasser er stabil. Vedlikehold i gågater, torg og plasser i Midtbyen viser en nedgang på fem prosent.

BYROM I MIDTBYEN

Trondheim bydrift i Trondheim kommune har siden 1994 spurt innbyggerne hva de synes om tjenestene enheten har ansvar for.

Brukerundersøkelsen viser blant annet hva innbyggerne i Trondheim mener om renhold og vedlikehold av byrom i Midtbyen. Renhold i gater, tømning av søppelbøtter og rydding, renhold i gågater, torg og plasser, og vedlikehold i gågater, torg og plasser.

FAKTA OM UNDERSØKELSEN

Årets undersøkelse er basert på spørreskjema fra tidligere år, og det blir gjort sammenligninger hvor dette er hensiktsmessig. Datainnsamlingen foregikk per telefon i Norfaktas lokaler i Trondheim i uke 41, i oktober, 2018. Norfakta intervjuet 500 personer i Trondheim kommuner, som var 15 år eller eldre.

TILFREDSHET MED RENHOLD OG VEDLIKEHOLD I GATER I MIDTBYEN

68 %

Tilfredshet med renhold i gater i Midtbyen.

↓ Nedgang på 2% fra 2017

67 %

Tilfredshet med tømning av søppelbøtter og rydding i Midtbyen.

↑ Økning på 2% fra 2017

71 %

Tilfredshet med renhold i gågater, torg og plasser i Midtbyen.

→ Stabilt fra 2017

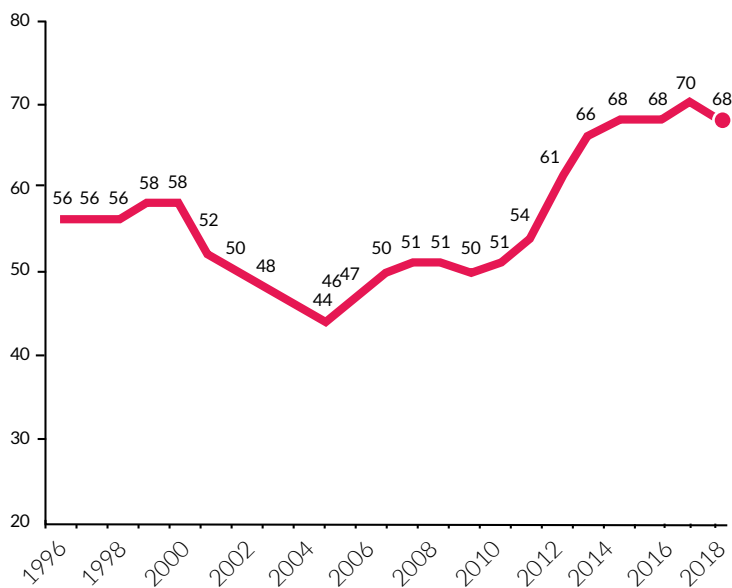
67 %

Tilfredshet med vedlikehold i gågater, torg og plasser i Midtbyen.

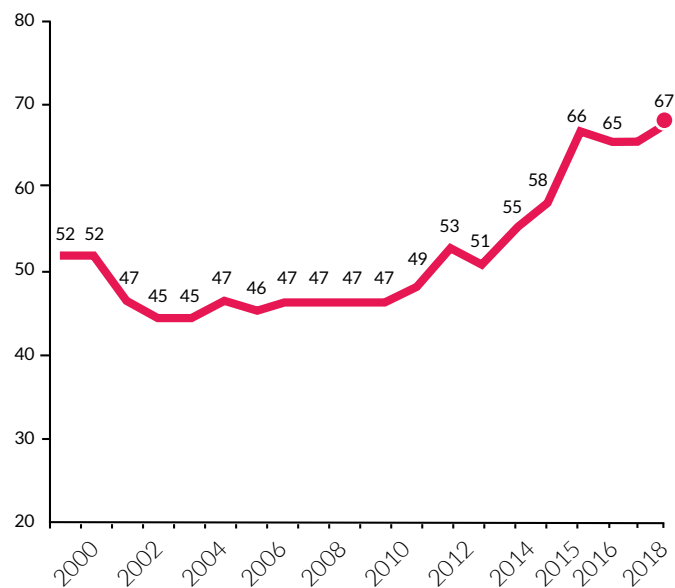
↓ Nedgang på 5% fra 2017

Kilde: Brukerundersøkelse Trondheim bydrift høsten 2018. Gjennomført av Norfakta markedsanalyse AS, oktober 2018.

TILFREDSHET RENHOLD I GATER I MIDTBYEN - UTVIKLING I PROSENT

TILFREDSHET TØMMING AV SØPPELBØTTER OG RYDDING I MIDTBYEN - UTVIKLING I PROSENT

Trondheim bydrift gjør stor innsats både når det gjelder drift av byrom i Midtbyen. Kommunen får tilbakemelding på arbeidet sitt gjennom systematiske brukerundersøkelser. Foto: Midtbyen Management

LUFTA I MIDTBYEN

Målestasjonen på taket av Trondheim Torg viser at luftkvaliteten i Midtbyen har vært god de siste fem årene.

For svevestøv tillater forurensningsforskriften maks 30 døgn per år over en grenseverdi på 50 µg/m³ (mikrogram per kubikkmeter luft). Målingene fra Torget viser null til to døgn per år de siste fem årene. I umiddelbar nærhet til hovedvegene er luften noe dårligere, men også i Elgeseter gate har det vært færre enn ti døgn over grenseverdien fra og med 2014.

For NO₂ (gass fra eksos og røyk) krever forurensningsforskriften at gjennomsnittet gjennom året skal

være maks 40 µg/m³. På Torget har årsmiddelverdien vært under 30 µg/m³ etter 2010, og under 25 etter 2013. Igjen er luften ved hovedvegene noe dårligere, men også i Elgeseter gate har årsmiddelverdien vært under 40 µg/m³ etter 2012 og under 33 etter 2014.

Årsaken til at luften i Midtbyen og byen for øvrig har blitt mye renere de siste årene er bedre renhold og støvdemping, nye gassbussar, økt kollektivtrafikk, flere elbiler og flere syklistar og gåande.

LUFTKVALITET I MIDTBYEN

0 døgn

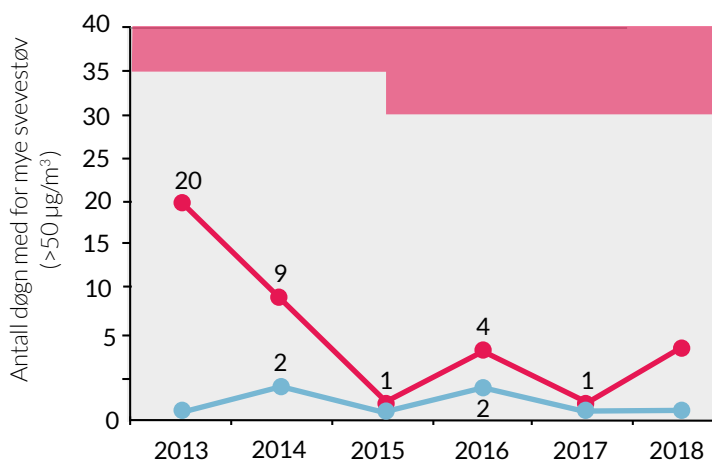
med for mye svevestøv.
Det samme som i 2017.
I 2016 var tallet 2 døgn.

1/2

Mengden avgasser (NO₂)
antas å være på halvparten av
lovens makskrav.

Positiv utvikling under øvre grense i henhold til forurensningsforskriften hvert år. Luften i Midtbyen og byen for øvrig har blitt mye renere de siste årene. Det skyldes bedre renhold, nye gassbussar, økt kollektivtrafikk, flere elbiler og flere syklistar og gåande.

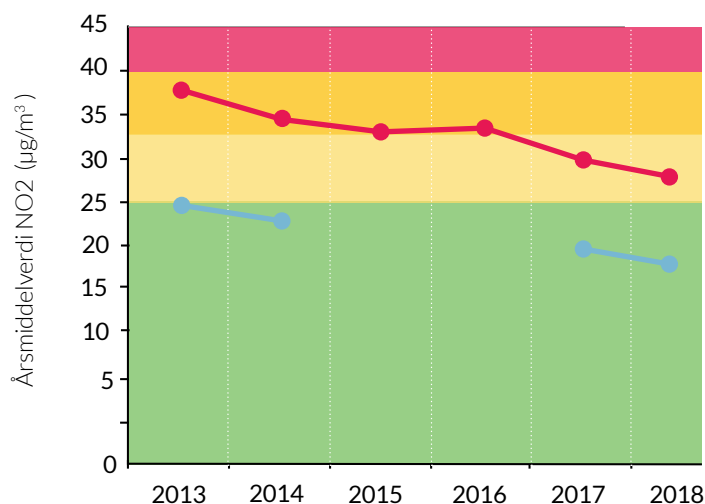
1 SVEVESTØV (PM₁₀) I MIDTBYEN

Forskriftskrav
 Forskriftsbrudd
 Elgeseter
 Torget

1 Antall døgn med mer enn 50 mikrogram svevestøv per kubikkmeter luft på Torget og i Elgesetergate. Utviklingen har vært svært god siden 2013 og forurensningsforskriftens krav overholdes med god margin. Merk at kravet ble skjerpet fra 1. januar 2016.

2 NITROGENDIOKSID (NO₂) I MIDTBYEN

Nedre vurderingsterskel
 Øvre vurderingsterskel
 Forskriftskrav
 Forskriftsbrudd
 Elgeseter
 Torget

2 Årsmiddelverdi av NO₂ målt i mikrogram per kubikkmeter luft. Utviklingen er god og forurensningsforskriftens krav overholdes med god margin.

Se ellers månedsrapporter for flere detaljer, eller årsrapporten for 2017 for figurer og lengre tidsserier: <https://sites.google.com/trondheim.kommune.no/luftrapport/start>

Kilde: Målestasjon nær Torvet/Trondheim kommune

Det er stor økning i antall sykkelparkeringsplasser i Midtbyen. Foto: Marius Rua

PARKERING I MIDTBYEN

PARKERING PÅ GATEPLAN I MIDTBYEN

	Antall høst 2018	Antall høst 2017	Antall høst 2016	Antall høst 2011
Offentlig parkering på gateplan mot avgift med maks tid*	977	1 015	1 155	1 331
Handicapparkering	51	51	49	78
Elbil	20	6	6	6

* Inklusive avgiftsplassene i boligsonene på Kalvskinnet, Sanden og Frostakaia

PARKERINGSBUS I MIDTBYEN

I tillegg til de offentlige plassene på og langs vei, er det kapasitet i parkeringshus i Midtbyen. Tabellen under viser kapasiteten i Trondheim parkerings parkeringshus i Midtbyen.

Gjennomsnittlig parkeringstid i Trondheim kommune ut i fra data hentet fra Trondheim parkeringsapp Smartpark er cirka 91 minutter.

Parkeringshus Trondheim Parkering	Kapasitet årsslutt 2018	Kapasitet årsslutt 2017	Kapasitet årsslutt 2016
Torvet	333	333	339
Leüthenhaven	441	441	444
Sentralbadet	255	255	253
Statens hus	59	59	60
Andre parkeringsvirksomheter	550	550	550
Totalt	1638	1 638	1646

Kilde: Trondheim Parkering/Miljøpakken

PARKERING PÅ GATEPLAN I MIDTBYEN 2018

977

offentlig tilgjengelige parkeringsplasser på gateplan, høsten 2018.

Ned 3,7 % fra 2017.

PARKERINGSBUS I MIDTBYEN 2018

1 219

parkeringsplasser i parkeringshus i Midtbyen.

SYKKELPARKERING I MIDTBYEN 2018

1050

sykkelparkeringsplasser i Midtbyen.

Opp 23,5 % fra 2017.

I samarbeid med:

